

Razvoj tržišta novca

SAŽETAK

Predmet analize u ovoj studiji bilo je postojeće stanje razvijenosti tržišta novca u Bosni i Hercegovini (BiH), postojeća i predložena zakonska regulativa koja se odnosi na tržište novca, te ispitivanje stavova menadžera komercijalnih banaka o potrebama i koristima razvoja ovog tržišta. Analiza mogućnosti razvoja tržišta novca provedena je sa stanovišta uticaja uvonjenja instrumenata ovog tržišta na strukturu kamatnih stopa, profitne potencijale banaka, kao i smanjivanje odliva novca u inostranstvo. Za potrebe istraživanja stavova menadžera banaka obavljena je Anketa menadžera komercijalnih banaka.

Prvi dio studije sadrži analizu nivoa ekonomske razvijenosti BiH, osnovne indikatore ekonomskog razvoja i analizu izvora ekonomskog rasta u prethodnim godinama. U drugom dijelu studije analizirali smo strukturu finansijskog sistema u BiH i rezultate reforme bankarskog sektora, koji trenutno predstavlja ubjedljivo najznačajniji segment finansijskog sistema BiH.

U trećem dijelu studije obranjen je postojeći nivo razvijenosti tržišta novca, postojeća i predložena zakonska regulativa koja se odnosi na finansijska tržišta i njihove instrumente, nedostaci postojeće regulative i mogući uticaj primjene predloženih zakonskih rješenja o emisiji javnog duga u BiH na strukturu kamatnih stopa i profitabilnost banaka. U ovom dijelu smo, takone, dali komentar rezultata Ankete menadžera, koja predstavlja jedan od najvažnijih segmenata studije.

Rezultati ovog istraživanja pokazali su da postoji naglašena potreba sektora komercijalnog bankarstva za razvojem domaćeg tržišta novca, počevši od emisije državnih instrumenata, preko poželjnog pojavljivanja Centralne banke BiH na tržištu novca emisijom vlastitih instrumenata, do interesa komercijalnih banaka za emisijom vlastitih instrumenata tržišta novca.

Polazeći od analiziranog postojećeg stanja i stavova anketiranih banaka u posljednjem dijelu ove studije dali smo preporuke. Preporuke sadrže uklanjanje postojećih nedostataka u bankarskoj regulativi, odnosno pretjeranu rigidnost, koja u ovoj fazi razvoja bankarskog i finansijskog sektora, prema rezultatima Ankete, počinje predstavljati prepreku daljem razvoju ovog sektora i povećavanju plasmana na domaćem tržištu. Takone, preporučili smo donošenje Zakona o tržištu novca, kojim je neophodno normirati instrumente i procedure emisije.